

LAKIALOITE 125/2005 vp

Laki opintotukilain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Tämä aloite on osa vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia.

Yli puolet yliopisto-opiskelijoista käy töissä. Työssäkäynti opintojen ohella hidastaa opintojen etenemistä. Toisaalta omaan alaan liittyvät lyhytkestoiset täyspäiväiset työsuhteet tai jatkuva työskentely opiskelun lomassa valmentavat työelämään. Suomessa yliopistoista valmistuvat ovat työelämään valmistautuneita aivan toisella tapaa kuin monissa muissa maissa. Suomalaiset vastavalmistuneet työllistyvät nopeammin ja varmemmin kuin muualla Euroopassa.

Epävarmuus opintojen jälkeisestä pysyväisluontoisesta työllistymisestä on yksi syy siihen, että opiskelijat karttavat lainanottoa ja rahoittavat ennemmin opintonsa tötuloilla. Huoli lainan takaisinmaksukyvyistä tulevaisuudessa ei ole turha, vaikka suurten ikäluokkien eläköityminen avaa työpaikkoja. Työelämän luonne on muuttumassa. Nuorille on tarjolla pysyvien työsuhteiden sijasta yhä useammin vain määräaikaista työsuhteita.

Opintojen tavoiteaikoja pidempi kesto johtuu useista tekijöistä, joihin pystytään vaikuttamaan parhaiten lisäämällä sekä yliopistojen että opiskelijoiden resursseja.

Opintotuki on jäänyt jälkeen elinkustannusten kehityksestä. Se ei riitä kattamaan elämisen ja asumisen kustannuksia. Opintorahaa ei ole korotettu vuoden 1992 jälkeen. Korkeakouluopiskelijan opintorahan (259,01 euroa) ostovoima vuonna 1992 vastaa nykyrahassa 314:ää euroa.

Esitämme, että kaikkien opiskelijoiden opintorahaa korotetaan 10 prosentilla. Korotus koskee sekä korkeakouluissa että muissa oppilaitoksissa opiskelevia, ja se ulottuu niin vanhempien kanssa kuin itsenäisestikin asuviin opiskelijoihin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

opintotukilain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 11 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 345/2004, seuraavasti:

11 §

Opintorahan määrä

Jollei 3 tai 4 momentista taikka 17—19, 19 a tai 20—22 §:stä muuta johdu, opintorahan määrä kuukaudessa on:

1) vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 42,55 euroa korkeakoulussa ja 24,05 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on alle 20-vuotias, sekä 116,56 euroa korkeakoulussa ja 70,30 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on täyttänyt 20 vuotta;

2) muualla kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 138,75 euroa korkeakoulussa ja 92,50 euroa muussa oppilaitoksessa, kun opiskelija on alle 18-vuotias;

3) muualla kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle korkeakoulussa 285 euroa ja muussa oppilaitoksessa 234,96 euroa, kun opiskelija on täyttänyt 18 vuotta;

4) avioliitossa olevalle tai elatusvelvolliselle opiskelijalle korkeakoulussa 285 euroa ja muussa oppilaitoksessa 234,96 euroa.

Jos vanhempien tuloverolain (1535/1992) 30 §:ssä tarkoitettujen puhtaiden ansio- ja pääomatulojen yhteismäärä on enintään 13 800 euroa vuodessa, opintorahaa voidaan korottaa seuraavasti:

1) 42,55 euron opintorahaa enintään 64,76 eurolla;

2) 24,05 euron opintorahaa enintään 46,26 eurolla;

3) 116,56 euron opintorahaa enintään 138,75 eurolla;

4) 70,30 euron opintorahaa enintään 92,50 eurolla;

5) 138,75 euron opintorahaa enintään 138,75 eurolla;

6) 92,50 euron opintorahaa enintään 92,50 eurolla.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2006.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 2005

Rosa Meriläinen /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Janina Andersson /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Jyrki Kasvi /vihr
Tarja Cronberg /vihr

Anni Sinnemäki /vihr
Irina Krohn /vihr
Heidi Hautala /vihr
Ulla Anttila /vihr
Tuija Brax /vihr
Osmo Soininvaara /vihr